



Oorproblemen bij het konijn

Evert-Jan de Boer, DVM

Dierenkliniek Wilhelminapark
Nederland

info@dierenkliniekwilhelminapark.nl

Als dierenarts van Dierenkliniek Wilhelminapark wil ik via deze lezing een praktische manier laten zien om met de kopzorgen bij het konijn om te gaan. In dit geval zal ik de oorproblemen bij het konijn behandelen.

Diverse oren

Konijnen oren zijn er in diverse maten en standen. Er zijn kleine en grote recht opstaande oren en er zijn grote tot zeer grote hangoren. De recht opstaande oren worden door kraakbeen omhoog gehouden. Bij hangoren mist er een stukje kraakbeen ring waardoor de oren gaan hangen. Dit kan aanleiding geven tot problemen. Ik kom hier later op terug.

Verkoelende oren

De oren van het konijn dienen om te horen maar worden ook gebruikt om het lichaam af te koelen. De oren bevatten veel bloedvaten en deze kunnen meer of minder open gezet worden. Bij het onderzoek voor mijn scriptie in 1994 viel dit op toen we een braunule in de laterale oorvene van het oor moesten plaatsen. Het onderzoek had als onderwerp "injectie-anaesthesie bij het konijn: een vergelijking van medetomidine-ketamine en medetomidine-propofol".

Gaten in de oorschelpen

In deze lezing wil ik het over afwijkende oren en oorproblemen hebben. Aan de oorschelp kunnen diverse problemen gezien worden. Wat ons de laatste jaren opvalt is dat op een intraveneuze injectie anesthesie met (dex-) medetomidine en ketamine er vaak reacties ontstaan, de oorzaak wordt in de ketamine gezocht. We zien variaties hierin van een verkleuring van de vacht tot kleine maar ook hele grote gaten in de oren door ernstige ontstekingen. We zijn door deze ervaring overgegaan op het intraveneus verdoven van konijnen in de vene van de achterpoot – de vena saphena.

Oor wonden kunnen ook ontstaan door een ongeluk of doordat het konijn door een ander konijn in het oor wordt gebeten. Als het een verse wond is ontsmetten we de wond, frissen de wond randen op en hechten we de huid. In het merendeel van deze gevallen zien we konijnen met een kleiner of groter gat in de oorschelp langskomen.

Soms zien we echt een stevige ontsteking de kop op steken. De abscessen in de oorschelp zijn dan variërend van klein tot zeer groot. We maken dan onder lokale of algehele verdoving de abscessholtes open en laten deze uitspoelen met zalf of als ze echt groot zijn vullen we deze op met gaas. Wekelijks komen de konijnen dan terug en maken we de absces holtes schoon. Ik zal hier een paar voorbeelden van laten zien.

Infectieuze oorproblemen

Als er een kaal of schilferig oor met korsten aanwezig is, dan zijn er een paar oorzaken die in aanmerking komen. We denken aan mijten, schimmels of een niet infectieuze oorzaak.

Mijten

Als er een huidprobleem van het oor is dan nemen we eerst een tanden borstel monster af voor een schimmel PCR test. Dan maken we een huid afkrabbel om te zien of er mijten aanwezig zijn. We zoeken dan de schurftmijt of andere mijten die in de huid leven.

We behandelen konijnen met een mijtinfectie (maar ook bij een verdenking hiervan als we geen mijten vinden) met selamectine 6-12 mg/kg LG. Na 2,5 week en 5 weken wordt de behandeling herhaald.

Schimmel

Met behulp van een schimmelkweek kunnen we binnen 1-2 weken een diagnose krijgen. Echter met de nieuwe PCR schimmeltest techniek kunnen we snel een diagnose krijgen. Binnen enkele dagen is het duidelijk of er wel of geen schimmel aanwezig is. We sturen een tandenborstel monster naar het VMDC of het VDQD.

Indien er een schimmel infectie aanwezig is dan is dit bij het konijn meestal lokaal en kan de infectie met een antischimmel-zalf met miconazol (Surolan®) worden behandeld. Eventueel kan de behandeling worden uitgebreid met wassingen met enilconazole (Imaverol®) oplossing. Als er een zeer uitgebreide schimmelinfectie aanwezig is dan kan een orale therapie met antischimmel-middel nodig zijn met itraconazol (Itrafungol®).

NB: schimmel komt bij het konijn in vergelijking met de cavia veel minder vaak voor!

Kale schilferige oren

Soms vinden we geen oorzaak en is er onvoldoende herstel met een selamectine behandelingen/of antischimmel-zalf. De huid kan dan uitgedroogd zijn en we laten de huid dan 2x daags dun insmeren met babyolie of een vette zalf.



COMPANION ANIMAL

RABBIT

Bruine korsten in de oorschelpen

Als je een konijn ziet dat bruine korsten in de oorschelpen heeft dan is de eerste verdenking een infectie met oormijten (= Psoroptes cuniculi). Vaak zien we dit probleem bij jonge konijnen. De konijnen zijn onrustig, krabben vaker in de oren en schudden vaker met de kop dan normaal. De korsten kunnen van een klein plekje uitgroeien tot massief opgevulde oorschelpen met papier-achtige korsten. Met een otoscoop of beter in beeld te brengen met een endoscoop zijn de mijten zien. Met de endoscoop zie je de mijten letterlijk krielen in het beeld. We behandelen met selamectine (6-12 mg/kg) elke 2-2,5 week en een oorzalf. We gebruiken dan Surolan oorzalf®. Als de ontsteking erg uitgebreid is dan maken we de oren onder verdoving schoon voordat we gaan behandelen met selamectine.



Dierenkliniek Wilhelminapark

Oorinspectie

De gehoorgang van een konijn is in verhouding tot een hond of een kat veel langer. Met een gewone otoscoop is het trommelvlies niet in beeld te krijgen. We gebruiken hiervoor een 2,4 mm endoscoop van dr. Fritz. Deze is net wat dunner dan de otoscoop 5 mm van Storz en kan daardoor dieper in de gehoorgang komen.

NB: oormijt is erg besmettelijk! Behandel ook de hokgenoten.